

מועלי כל הארצות התאחדו!

זוהדר

20 HADEREKH زوهديره

התקשורת המתקרנפת
והמאבק על התודעה עמ' 9

גיליון 22 / 4 ביוני 2025

הם יודעים רק להרוג

אורי: עמ' 10

עמ' 3

הזעם בנגב מתפרץ

עמ' 5

עמ' 4

צילום: SK

אלפים בחיפה נגד המלחמה

האיסלאמית. הממשלה הבאה חייבת לציין בקווי יסוד שזו ממשלה ציונית שמזוהה עם ברית המשרתים".

"ישראל היום", 25.5

הסיוט המשיחי עלינו

"שר האוצר בצאלאל סמוטריץ' נאם באירוע יום ירושלים בכותל המערבי, ושאל את הקהל 'האם אנחנו מפחדים מהמילה כיבוש? אנחנו מיישבים את עזה'. בנוסף ייחל סמוטריץ' להקמת בית מקדש במהרה, ואמר: 'התקציב עליי'".

ליון תמרי, "זווינט", 26.5

דברים בשם אומרם

בטח עבר שטיפת מוח של חמאס

"שגריר ישראל לאיחוד האירופי חיים רגב התייחס בשיחה עם עיתונאים בבריסל לכך שאירופה מקשיחה את יחסה כלפי ישראל בשל המלחמה בעזה. 'במשך שנה וחצי טחנו להם את הצורה עם חטופים. כמה אנחנו יכולים לבוא ולספר את הסיפור של ביבס? זאת מלחמה שקיבלנו לה לגיטימציה במשך התקופה הארוכה ביותר אי פעם', אמר. 'עכשיו הם רואים הרס גדול ותינוקות... 70 אחוז מעזה הרוסה. עשרות אלפי הרוגים. האירופים אומרים - אתם רוצים לשחרר את החטופים, שחררו את החטופים ותסיימו את המלחמה'. רגב אמר כי אם המצב ההומניטרי בעזה לא ישתפר והמלחמה תמשיך לגבות קורבנות רבים, 'יהיה סחף', כלשונו. 'הסיוע ההומניטרי היה הקש ששבר את גב הגמל', אמר השגריר בהתייחסו לצעדים של מדינות אירופה נגד ישראל. הוא הדגיש כי ישראל מעולם לא נקבה במספר ההרוגים במלחמה בעזה, ולצד זאת מנסה לקעקע את האמינות של דיווחי משרד הבריאות ברצועה. 'לא ציטטתי מספרים של ישראל כי היא לא יודעת מה המספר הרשמי'", הדגיש.

ליזה רוזובסקי, "הארץ", 23.5

סמוטריץ' ומשפיעני הקשקשת

"סרטונים רבים של משפיענים שמודים למשרד האוצר ולעומד בראשו, בצאלאל סמוטריץ', הופיעו ברחבי הרשת בימים האחרונים. כמעט כולם הכילו מסרים זהים – פירוט על ההטבות למילואימניקים וקרדיט לשר האוצר על המהלך. למשפיענים הועבר דף מסרים שעליהם להדהד. באחד מהם, שהועבר לידי משפיענית רשת, נכתב כך: 'חשוב מאוד - הבעת תודה: חשוב להודות במפורש לשר האוצר בצאלאל סמוטריץ' על המחויבות האישית שלו למען המילואימניקים. יש להדגיש שמדובר ביוזמה אישית שהשר הוביל מתחילתה ועד סופה, תוך הקשבה לשטח'. כל משפיען שהסכים להשתתף בסרטונים המודים לסמוטריץ', קיבל עבור כך אלפי שקלים על-ידי מפלגת הציונות הדתית".

נופר משה פרדו, "כאן חדשות", 23.5

ברית משרתי המלחמה

"יו"ר מפלגת ישראל ביתנו, חבר הכנסת אביגדור ליברמן, התייחס הבוקר (ראשון) למגעים בין יו"ר הדמוקרטים יאיר גולן לחבר הכנסת אימן עודה. 'אני שומע שיאיר גולן בונה קואליציה עם אימן עודה, עם החברה של הרשימה

מכתבים למערכת

מבקשות מקלט חולות סרטן

רציתי לספר לכן ולכם על קבוצה מאוד מיוחדת שהנחיתי - קבוצת תמיכה לנשים מבקשות מקלט המתמודדות עם מחלת הסרטן. הצורך בקבוצה זו עלה מתוך שיחות עם נשים שהגיעו אלינו, נשים שמתמודדות עם כל מה שמחלת הסרטן מביאה איתה - כאב, פחד, בדיקות, טיפולים - והכל לבד. בלי משפחה, בלי תמיכה, ואפילו בלי המילים לדבר על מה שקורה להן. באריתריאה, משם הן מגיעות, אין טיפול למחלה. סרטן נחשב שם גזר דין מוות. לא מדברים עליו. אפילו את המילה "סרטן" לא אומרים, מחליפים אותה באנגלית: "קאנסר", כי המילה בתיגרינית פשוט קשה מדי.

בין דצמבר לאפריל נפגשנו אחת לשבוע - שמונה נשים אמיצות. כל אחת והסיפור שלה, כל אחת וההתמודדות שלה. מהר מאוד הפכנו קבוצה חמה ותומכת. מקום שבו אפשר לדבר. לראשונה, הייתה להן אפשרות להגיד בקול רם: אני חולה. יש לי סרטן. אפשר היה לספר בלי בושה כמה הראש מגרד מתחת למטפחת. אפשר היה לשתף בחשש מכל בדיקה - האם הסרטן חזר? אולי זה רק שפעת? אבל מה אם לא? אפשר היה לצחוק, כן - גם לצחוק. היו הרבה רגעים של שמחה, של קרבה, של חיבוק.

אחת מהן אמרה לי: "אני באה לטיפול כימו. כל אישה באה עם אחותה, חברה, אמא, ואני לבד. באה באוטובוס, עושה בדיקות, עושה טיפול, חשה רע וחלשה, וחוזרת באוטובוס - לא לבית, לעבודה." המשפט הזה תפס לי את הלב. כי זו בדיוק הסיבה שהקבוצה הייתה כל כך חשובה. בניגוד לנשים ישראליות שמקבלות קצבה ויכולות לנוח ולהחלים, מבקשות מקלט חייבות להמשיך לעבוד - גם כשהן מותשות, גם כשהן אחרי טיפול. אחרת לא יהיה להן ביטוח בריאות פרטי שמספק המעסיק ולא יהיה להן כסף לשכר דירה, לאוכל ולתרופות. ניסינו להפיג קצת את הבדידות שם בכל שלב. גם כשמישהי הייתה מאושפזת, היא הצטרפה בווטסאפ. אף אחת לא ויתרה. הייתה נחישות להיות יחד. לצדי הנחתה מור אברהם, מנחה מתנדבת, בתרגום ובגישור עזרה אסתר נגוסה, וטלי קמינר התנדבה לשמור על הילדים - תודה לכולן. בלעדיו הקבוצה הזאת לא הייתה יכולה להתקיים. אני שמחה לספר שגם כיום, לאחר הסיום הרשמי של פעילות הקבוצה, שומרות הנשים על קשר ביניהן וממשיכות להיפגש באופן חברתי, לכוס קפה ודיבורים.

עו"ס יהודית אילני, א.ס.ף

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל
zohaderekh@gmail.com

או לחיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

ממשלת הימין חדלה מלתפקד ועוסקת רק בדבר אחד הם יודעים רק להרוג

אישה עזתית נפרדת מקרוב שנהרג בהפצצות
בבית החולים שיפא (צילום: וואפא)

אף אינה מנסה. תפקודה של הממשלה הוא תולדה של התמהיל האידיאולוגי המטורף המנחה אותה: חזון קולוניאלי-משיחי, תאוות השמדה וגירוש, פשיזם וקפיטליזם שלוח-רסן.

מול ממשלה מסוכנת זו חיוני להעמיד חלופה מהותית: חלופה של שלום, שותפות יהודית-ערבית, דמוקרטיה אמיתית וסוציאליזם.

שמואל אורניץ

חשט נוסף בדרכו לעזה

משט נוסף לעזה יצא לדרכו השבוע מחופי איטליה. בין הנוסעים על הסיפון: פעילת האקלים השבדית גרטה טונברג. מטרתו המוצהרת של המשט היא לשבור את המצור הישראלי על עזה ולהעביר סיוע הומניטרי. יצוין כי המשט הפליג לאחר שהמשט הקודם נכשל כשספינה הופצצה במים הבינלאומיים ליד מלטה בידי מל"ט בתחילת החודש שעבר. בקואליציית החירות, המארגנת את המשט הגדירו זאת כפעולה ישראלית. הפעיל ברזילאי טיאגו אווילה מסר לעיתונות האיטלקית לקראת ההפלגה כי המשט הוא חלק ממחאה רחבה יותר: "ננסה לשבור את המצור על עזה דרך הים, אבל זה חלק מפעולה רחבה יותר של גיוסים שתנסה גם לשבור את המצור דרך היבשה". הוא התייחס לצעדה העולמית המתוכננת לעזה, יוזמה בינלאומית שאמורה לצאת ממצרים בעוד כעשרה ימים ולהגיע למעבר רפיח. הפעילים מעריכים שייקח להם שבוע להגיע לחופי עזה, אם לא יעצרו אותם בדרך.

מנהיג דגל התורה, הרב דב לנדו, הורה השבוע (4.6) לח"כים מסיעתו לתמוך בחוק לפיזור הכנסת. בתגובה לכך, "בכירים בליכוד" מסרו לתקשורת כי "הולכים לבחירות". סיעות האופוזיציה כבר הודיעו כי יניחו על שולחן הכנסת הצעות לפיזור בשבוע הבא.

כבר חמישה שבועות לא מצליחה קואליציית הימין הקיצוני לקדם חקיקה בכנסת. על רקע המחלוקת סביב חוק הגיוס, הטילו חברי הכנסת מהסיעות החרדיות חרם על כל הצעות החוק הפרטיות. כתוצאה מכך, איבדה הקואליציה למעשה את הרוב בכנסת, וחוקים רבים החשובים לממשלה – כולל חוקי ההפיכה המשטרית, כמו פיצול תפקיד היועמ"ש ושינוי אופן בחירת נציב שירות המדינה – תקועים.

התבטאויות של חברי כנסת מהקואליציה העידו השבוע על מצבה. ח"כ עמית הלוי (הליכוד): "שיבוש עבודת הקואליציה עלול להוביל להפלתה". ח"כ יצחק קרויזר (עוצמה יהודית): "הכנסת משותקת לחלוטין - תקועה עמוק בבון עקב אינטרסים צרים וסחטנות פוליטית".

כך יצא, שהצעות החוק הפרטיות היחידות שהצליחה הקואליציה לאשר במליאה בשבועות האחרונים היו פרי שיתוף פעולה עם סיעות הימין שבאופוזיציה. בין השאר אושרה כך הצעת החוק שהגישו ח"כ שמחה רוטמן (הציונות הדתית) וח"כ יוליה מלינובסקי (ישראל ביתנו), אשר נועדה להסדיר את כליאתם ואת העמדתם לדין של אנשי חמאס שהשתתפו במתקפת 7 באוקטובר.

לפי שעה עוד מצליחה הקואליציה לקדם הצעות חוק ממשלתיות, אך גם אפשרות זו עשויה להיסגר בפניה בקרוב. אם לא ימצא תקציב או פתרון שיספק את ההנהגה החרדית, לחרם על הצעות החוק הפרטיות צפוי להתווסף חרם גם על הצעות חוק ממשלתיות – מה שישבית באופן סופי את הפעילות הפרלמנטרית של הקואליציה.

שיתוק החקיקה בכנסת הוא רק אחד מכשליו הרבים של שלטון הימין. בתחום הפשיעה האלימה, חלה הידרדרות קשה מאז תחילת השנה. בחודש מאי 2025 לבדו נרצחו 14 אזרחים ערבים. כך הגיע מספרם של הנרצחים הערבים מאז תחילת השנה ל-98 לעומת 85 בתקופה המקבילה אשתקד.

כזה המצב גם בתחום תאונות הדרכים: הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים קבעה כי שנת 2024 הייתה השנה הקשה ביותר מאז 2007, עם 436 הרוגים בתאונות ברחבי הארץ. נתון זה משקף עלייה של 21% לעומת שנת 2023. מאז תחילת שנת 2025 חלה עלייה נוספת של 9% במספר ההרוגים לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

בתחום יוקר המחיה, גילו בתחילת אפריל 2025 נתוני הארגון לשיתוף פעולה ולפיתוח כלכלי (OECD) כי ישראל כבר הגיעה למקום השני ביוקר המחיה בקרב המדינות המפותחות. במקביל עולה גם שיעור העוני: לפי דו"ח של ארגון לתת, מצבם של 32% מהישראלים החמיר במהלך שנת 2024 וכמעט מיליון מתקשים לשלם חשבונות בסיסיים.

מקרי הרצח, תאונות הדרכים, מחירים, העוני – הכל בשיא. נדמה כי לבד מהמשך הטבח בעזה ומהכיבוש האלים בגדה המערבית – ממשלת נתניהו לא מצליחה לעשות דבר, ואולי

אלפים הפגינו בחיפה נגד המלחמה

הימין הקיצוני. כדי לפנות למעמד העובדים בכללותו, עלינו להדגיש את האינטרס המעמדי בסיום המלחמה שמחריפה את יוקר המחיה, פוגעת בתקציבי הבריאות, החינוך והרווחה ומעמיקה את ניצול העובדים. אנחנו מוכרחים לפנות לכלל הציבור העובד ולדבר אליו בגובה העיניים."

אבירם פרבי ויהונתן רבינוביץ'

60 שנה ל'זו הדרך'

עשור לכיבוש - כך הפגינו

הפגנות לציון שנה נוספת לכיבוש השטחים אינן חדשות. כך עולה מקריאת הידיעות שפורסמו בגיליון "זו הדרך" שראה אור ב-8 ביוני 1977 ובהן סקירה נרחבת של המחאות שנערכו "לציון עשור למלחמה ולכיבוש הגדה המערבית, סיני והרמה הסורית בסימן מאבקם של הכוחות הדמוקרטיים ושוחרי השלום בישראל". השבועון מדווח כי "כל הפעולות ביטאו את הדרישה לחיסול הכיבוש, להכרה בזכויות העם הערבי הפלשתינאי להגדרה עצמית ולהקמת מדינתו העצמאית בגבולות ה-4 ביוני 1967 בצד מדינת ישראל".

באותם ימים צעדה הפגנה של חד"ש לאורכו של רחוב דיזנגוף בתל-אביב. הפעילים הניפו כרזות בהן נכתב: "מדיניות הימין הקיצוני – מחריפה סכנת המלחמה!", "מו"מ עם אש"ף עכשיו", "יותר למשק ופחות לנשק", "נגן על הדמוקרטיה" ו"חזית שלום – צו השעה". "התהלכנו עברה בשקט וללא הפרעות, פרט למקרה שבו ניסו פקחי העירייה להוציא באורח שרירותי ולא כחוק כרוזים נגד הכיבוש מידיהם של צעירים בכיכר מלכי ישראל", דווח בגיליון.

באוניברסיטת חיפה סירבה ההנהלה לאשר עצרת בקמפוס ביוזמת ועד הסטודנטים הערבים ואפילו הזמינה משטרה כדי למנוע קיומה. כמו כן "איימה קבוצת סטודנטים ימנים-קיצונים, כי אם תתקיים העצרת יישפך דם והיא אף הצטיידה באלות, ברימוני עשן, בגז מדמיע, בחזיונים ובפצצות סרחון". בשעות הבוקר של המחאה הוצבו מחסומים בכניסות לאוניברסיטה ושוטרים סיירו בין הכיתות. נוכח האיומים, פנה הוועד להנהלה וביקש לקיים את העצרת באולם סגור, אך הבקשה סורבה. כ-300 סטודנטים ומרצים, ערבים ויהודים, נטלו חלק בעצרת אשר התפזרה ללא הפרות סדר.

בידיעה שפורסמה לקראת עצרת המחאה נכתב ב"הארץ": "ועד סטודנטים ערבים, בסיוע גורמים קיצוניים מחוץ לאוניברסיטה ביניהם רק"ח, רוצים לקיים את 'יום פלשתינ'". כעבור שלושה ימים ערכה המשטרה חיפושים בבתיים של הפעילים שעמדו מאחורי המחאה ועצרו את מזכ"ל ההתאחדות הארצית של הסטודנטים הערבים דאז, הסטודנט עיסאם מח'ול – יו"ר חד"ש כיום. הוא הואשם ב"התקהלות בלתי חוקית", כ"השתתפות בהפגנה אסורה" ואף ב"גניבת ציוד בבעלות האוניברסיטה".

עוד דיווח "זו הדרך" שהתקיימו הפגנות נגד הכיבוש גם מול הכנסת בירושלים, בנצרת, בטייבה, בכפר יאסף, באבו סנאן, בשפרעם וביישובים ערביים נוספים. בגדה הוחרזה שבייתה כללית, לה קדמו מעצרי מנע של פעילים קומוניסטים פלסטינים.

יותר מאלפיים מפגינים צעדו בשבת (31.5) בחיפה בקריאה לסיום המלחמה בעזה ולהקמת מדינה פלסטינית עצמאית בצד ישראל. את ההפגנה יזמה "שותפות השלום" – קואליציה יהודית-ערבית של תנועות שלום וארגוני חברה אזרחית – לציון יום השנה ה-58 לכיבוש הגדה המערבית, רצועת עזה וירושלים המזרחית.

ההפגנה החלה בשעה 17:00 בכיכר הבישוף חג'אר, משם צעדו המפגינים במורד רחוב עבאס ורחוב הפרסים. המוחים הניפו דגלים אדומים ושלטים בעברית ובערבית, בהם נכתב: "עצרו את ההפצצות", "כמה עוד צריכים למות", "תשחררו עזה" ו-"די לכיבוש, כן לשלום". בסיום הצעדה נערכה עצרת ברחבה הסמוכה לכנסייה האורתודוקסית ברחוב הפרסים.

לדברי רים חזאן, מזכירת מחוז חיפה של מק"י וממארגנות ההפגנה, עיכבה המשטרה את אישור הצעדה עד לרגע האחרון, שחרבה להבקשה לעריכתה הוגשה חודש וחצי מראש. גם לאחר אישור הצעדה, התנתה המשטרה את קיומה בשורה של תנאים מגבילים – אך לבסוף נאלצה לוותר עליהם. למרות זאת ועל אף הצבת כוחות חמושים, פרשים ויחידות של משמר הגבול, נסתיימה ההפגנה ללא מעצרים וללא עימותים. בנאומו בעצרת פנה ח"כ איימן עודה למפגינים הממשלה ולמען עסקת חטופים ואמר: "ייתר כוח למפגינים בקפלן, אבל עליכם לראות את העיקר. ההפיכה החוקתית באה בעקבות הכיבוש. אין דמוקרטיה עם כיבוש!". הוא הוסיף: "אנחנו קוראים לשתף פעולה עם כל המפגינים ברחבי הארץ". עודה הדגיש: "ממשלת ישראל קוראת להשמדת עם בעזה. אך כשאנו אומרים שאלה פשעים נגד האנושות היא מתרעמת. אנחנו נגיד להם בפרצוף: זה רצח עם, זה טיהור אתני".

משותפות השלום נמסר: "בהפגנה קראנו לסיום מידי של מלחמת ההשמדה וההרעבה בעזה ושל הכיבוש האזורי בגדה. חייבים לעצור את מעגל ההרג, ההרס והשכול – ולעצור אל עבר פתרון מדיני המבוסס על צדק, ביטחון ושלום לשני העמים. אחרי יותר מ-60 ימים של טבח, מצור, הפצצות, הרעבה, שכול ואובדן – הציבור לא מוכן להמשיך להיות בלי תקווה. לא נשתוק מול פשעי המלחמה. לא ניכנע להפחדה. ניאבק, יהודים וערבים יחד, עד שייראה פה אופק לעתיד אחר, עתיד של צדק ושלום".

כתבי "זו הדרך" שוחחו עם כמה מפגינים שהשתתפו בעצרת. א', בן נוער מתל אביב, סיפר: "בת הזוג שלי פעילה בבנק"י (ברית הנוער הקומוניסטי הישראלי-ז"ה), והצטרפתי להפגנה כדי לצעוד לצדה ולהכיר יותר את השמאל. בהפגנה ראיתי בפעם הראשונה המוני ערבים, צעירים ומבוגרים, שמפגינים יחד עם יהודים – זה היה מאוד עוצמתי. אני שמח שהפלסטינים אזרחי ישראל משמיעים את קולם".

ע', פעיל בשותפות השלום שהגיע להפגנה מירושלים, אמר ל"זו הדרך": "הגעתי להפגנה כדי למחות נגד הסבל האדיר בעזה ונגד אובדן האנושיות בחברה הישראלית. לא הסכמתי בהכרח עם כל הסיסמאות בהפגנה, אבל הסיסמאות שדיברו אליי במיוחד היו אלה שדרשו שלום, הביעו תמיכה בפתרון שתי המדינות וקראו לשים קץ להרג ולברבריות".

י', פעיל בבנק"י, התרגש מאופיה היהודי-ערבי המשותף של ההפגנה, אך טען שלא כללה מספיק מסרים מעמדיים: "לא מספיק לפנות אל המוסר והערכים האנושיים שבלב האדם. זה מסר טוב, אך לבדו הוא אינו מספיק כדי לעצור את המלחמה. הוא משכנע רק קומץ של מושפע מהתעמולה של

מפגינים נגד הריסת בתים מול משרדי רשות הבדואים בבאר שבע, 29.5 (צילום: המועצה לכפרים הבלתי מוכרים)

המאבק נגד הרס הבתים עולה מדרגה

לקיים הפגנה נוספת מול משרדי הממשלה בבאר שבע ביום חמישי (12.6) בשעה 11:00 שתלווה גם בשביתה כללית של הרשויות הבדואיות בנגב.

כמו כן, אם לא תיענה הדרישה לביטול תוכנית הנישול שמוכיל השר עמיחי שיקלי (ליכוד) ולא יקודם פתרון כולל המבוסס על הכרה והסדרה — תחריף הנהגת הציבור הערבי-בדואי את צעדי המאבק, תוך רתימת כלל הציבור הערבי בישראל למחאה ארצית רחבה. עוד קראה הנהגת הציבור הערבי-בדואי "לאחדות שורות: לשים את כל הסכסוכים הפנימיים בצד ולהתאחד במאבק צודק על הבית, ההכרה, הזכויות והשוויון".

עוד נמסר: "ההנהגה מביעה הערכה לשותפים היהודים במאבק למען הכרה בכפרים הבלתי מוכרים ולמען פיתוח הנגב לטובת כלל תושביו. כמו כן, היא דוחה בתוקף את הצהרותיו של השר בן גביר — אדם עם עבר פלילי מובהק, אשר פועל להפרת החוק ולהסתה. שוויון, הכרה וזכויות בסיסיות אינם 'חזון' — הם תנאי בסיסי במדינה דמוקרטית אמיתית. ההנהגה קוראת לתמוך בעסקים ובכלכלה המקומית בחברה הבדואית, ולחזק את החוסן החברתי והכלכלי של יישוביה. הנגב צריך את כל בניו ובנותיו. רק באחדות נוכל להתמודד עם מדיניות ההרס ולבנות עתיד של צדק, הכרה ותקווה".

טלאל אלקרינאוי, ראש עיריית רהט, הדגיש בישיבה את הצורך לפנות לציבור היהודי גם בעברית. ח"כ יוסף עטאונה (חד"ש) הביע תמיכה במהלך רחב היקף הכולל שימוש באמצעים משפטיים, עידוד יוזמות מקומיות, ובניית תוכניות פעולה עצמאיות שאינן תלויות ברשות הבדואים.

יצוין כי בכפר א-סר, בו נערך הכינוס, מתגוררים כ-3,000 בני אדם. בשבוע שעבר (25.5) דחה בית המשפט את ערעורם על ההחלטה להרוס את בתיהם. עם היוודע הכרעת הדין, החלו בני משפחת אל-ח'רומי להרוס את בתיהם במקום לחכות לדחפורים שיבצעו זאת במקומם. שבוע לפני החלטת בית המשפט לדחות את הערעור, הגיעו עובדי רשות מקרקעי ישראל (רמ"י) לכפר והרסו 18 בתים בהם התגוררו בני משפחת אל-ולידי. 85 מבני המשפחה נותרו ללא קורת גג.

אסף טלגם

החברה הערבית-בדואית בנגב קיימה בשבוע שעבר (29.5) שביתה כללית במחאה על מדיניות הריסות הבתים והנישול. במסגרת השביתה לא התקיימו לימודים בכלל בתי הספר ביישובים הבדואים ולא ניתנו שירותים מוניציפליים כמו פינוי אשפה ושירותי רווחה. כ-5,000 מפגינים בדואים צבאו על משרדי הרשות להסדרת התיישבות הבדואים בנגב בבאר שבע ומחו נגד תוכניתה החדשה לעקירה של הכפרים הבלתי מוכרים ונגד הריסות הבתים והכפרים שנעשות ללא מתן כל חלופה לתושבים.

המפגינים חסמו שני צירי תנועה מרכזיים. על בימה מאולתרת קרא ח"כ יוסף עטאונה (חד"ש) לאחדות המאבק נגד התוכנית. עטאונה קשר בין אופיה הכהניסטי של התוכנית לבין מאמצי הנישול והטיהור האתני שמבצעת ממשלת הימין הקיצוני גם במקומות אחרים, וקרא לפירוק "רשות הבדואים" האנטי-דמוקרטית. "העם החליט — התוכנית לא תעבור. הפגנה זו היא רק ההתחלה. המאבק נגד התוכנית שמקדמים בן גביר ואנשיו לא יירגע ולא יישכח!", הדגיש. בהמשך להפגנה, מסרה ההנהגה הבדואית כי היא "דורשת לעצור מיד את ההריסות בכל המקומות ולהיכנס להידברות על העתיד עד הגעה להסכמות".

סלימאן אלהואשלה, מנכ"ל-שותף של המועצה לכפרים הלא מוכרים בנגב, קרא להשתתף במחאה: "אנו פונים לאנשי החברה הבדואית-ערבית בנגב ולכל שוחרי הצדק... כולנו מודעים למצוקה הקשה של משפחות שלמות בכפר א-סר, שנותרו ללא קורת גג בעקבות הרס בתיהן. זוהי מציאות בלתי נסבלת שחייבים לעצור. אנו קוראים לכל אחת ואחד מכם להגיע, להשמיע קול ולתמוך במאבק הצודק למען הזכות הבסיסית לבית".

בעקבות ההפגנה התכנסה (31.5) הנהגת הציבור הערבי-בדואי בנגב בכפר הבלתי מוכר א-סר הסמוך לשגב שלום והחליטה להמשיך במאבק הציבורי נגד הרס הבתים בנגב עד שיושג פתרון צודק לסוגיית ההתיישבות הבדואית על בסיס הכרה ולא עקירה או הריסה. בין המשתתפים היו חברי כנסת, ראשי רשויות מקומיות, חברי ועדת ההיגוי העליונה של ערביי הנגב והמועצה לכפרים הבלתי מוכרים.

בישיבה נדונה תוכנית פעולה נרחבת להמשך המאבק במדיניות ההריסה של שרי הימין הקיצוני. בין היתר הוחלט

מה שאסור שבני אדם יעשו לזולתם

זה לא יקרה כל עוד ההפצצות הן השפה, המצור הוא המדיניות, והאפליה היא החוק. אז בואו נישא קולנו יחד, פלסטינים וישראלים, נגד הדיכוי, נגד האימה, נגד ההרג. בואו נישא קולנו, יחד, כי נוכח הזוועות המתחוללות בעזה, שתיקה איננה עוד אפשרות לגיטימית. שתיקה היא פשע נגד החפים מפשע. אל נהיה שותפים לפשע הזה. אני אומר, ואיתי רבים משני הצדדים: לא למלחמה. לא לממשלה שכולאת את עתידנו מאחורי גדרות של פחד. כן לשחרורם של כל החטופים והאסירים. כן לחירות, כן לצדק, כן לשלום!

ג'מיל אל-קסאס

פרופ' אבנר וישיניצר קרא את דבריו

בהפגנה שנערכה בשער הנגב, 23.5

התחביב של הממשלה

התחביב של הממשלה הוא לא להרוג ילדים פלסטינים. התחביב הזה כבר הפך ספורט לאומי. התחביב שלה הוא להרוג חיילים ישראלים. כן, תקראו את השורה הקודמת שוב ושוב ושוב. מי שחובב מלחמות חסרות מטרה שאין להן תכלית, תוחלת ותאריך תפוגה, שולח חיילים אל מותם סתם. כי בא לו. כי הוא יכול. כי זה משרת את צרכיו. כי מותם לא מזיז לו את קצה הערמונית. כי טוב מותם מהרעת תנאים ופגיעה במעמדו. כי למרבה הפלא יריביו מרכינים בצייתנות את ראשיהם בפני אבא של אברם, וממלאים בהכנעה את פקודותיו ההזויות במלחמת "מרכבות ברזל" שהמשכה הוא "חרבות גרעין", שפרצה בעקבות אירועי 7 בנובמבר.

התחביב של ממשלה זו ובראשה הזחוח הדמנטי והמבולבל הוא להפקיר את החטופים, כי כמו שאמרה עירית לינור הם לא בעיה לאומית. "הם טרגדיה פרטית של עשרים ושתיים משפחות" טרחניות שמסרבות להשתבלל בתוך אסונן.

התחביב של הממשלה הזו הוא לשקר, להתסיס, למעול, להשחית, לפלג. את כל אלה ראש הממשלה ושריו עושים בחדווה, בזיחיות, בהנאה. בתשוקה. אולי זה לא תחביב. אולי זו דת. דת של הפקרה. דת של הרג. דת של שקר. דת של שחיתות. דת של זיחיות. דת של אורגזמות משיחיות.

המילה תחביב מורכבת על השורש ח.ב.ב. שמצמיח גם את המילים חיבה, חביבות, לחבב. מילים אלו מייד מעלות על הדעת את אמירתו של רבי עקיבא (מסכת אבות, פרק ג', משנה י"ז): "חביב אדם שנברא בצלם" ... שנאמר "כי בצלם אלוהים עשה את האדם".

לא היושב במושב לצים והמתכנה ראש ממשלת ישראל ולא שריו הם חביבים שנבראו בצלם. הם לא חביבים והקשר היחיד שלהם לצלם זה צלם בהיכל. צלם בקודש קודשי הקודשים של היכל הדמוקרטיה. צלם במקדשו של החוק. צלם שמטמא את קיומה של מדינת ישראל, מכתים את אזורי הפך את כולנו לעובדי עבודה זרה. הגיעה העת להחרים את הממשלה הזו ולהפסיק לשתף איתה פעולה, ובראש בראשונה לא לצאת למלחמת הקיום שהיא מנהלת להישרדותה.

בני ברבש

מדברי הבימאי בהפגנה

בכיכר חורב, חיפה, 24.5

ג'מיל אל-קסאס (צילום: לוחמים לשלום)

שמי ג'מיל, אני מבית לחם, ואני המתאם הכללי הפלסטיני של תנועת לוחמים לשלום. לצערי, לא יכולתי להיות אתכם כאן היום, כיוון שכמו מכל הפלסטינים, נמנע ממני להיכנס לישראל מאז 7 באוקטובר. אך ליבי איתכם ואת מחשבותיי אני מעביר אליכם בדבריי אלה, אותם קורא בפניכם ידידי.

בצעירותי לקחתי חלק פעיל בסכסוך המדמם בין פלסטינים לישראלים, אולם כבר שנים שאני, יחד עם חבריי, מתעקשים שיש דרך אחרת. אנו יודעים שאלימות מייצרת רק עוד אלימות, וכי שינוי לא נולד מקנה הרובה אלא מכוח המצפון ומהאומץ לעמוד לצדו של אדם, לא נגדו.

אני מדבר אליכם לא רק כפלסטיני לישראלים, אלא כבן אדם לבני אדם אחרים. אני מדבר איתכם על מה שאסור שבני אדם יעשו לזולתם.

בג'נוסייד המתחולל בעזה גוועים ילדים, נשים וגברים חפים מפשע, ובתיהם קורסים על ראשיהם. איתם קורסים חלומות, וחיים אנושיים מתנפצים לרסיסים, לרגעים שבורים: האישה שמחכה לבעלה, האב המחפש את ילדיו, הילד השואל מתי כל זה יסתיים.

אך הכאב והאימה אינם רק של הפלסטינים. פחד כבש את לבם של כל יושבי הארץ הזו, ישראלים ופלסטינים. כולנו נגררים למלחמה הזאת בידי ממשלה קיצונית – ממשלת נתניהו – שמעדיפה כוח על פני חמלה, כיבוש על פני שלום. ובכל זאת אנו מתעקשים שלא לשנוא, עומדים על כך שיש דרך אחרת. אנחנו מקווים, מאמינים, שחיים משותפים עדיין אפשריים – לא כחלום תמים, אלא כזכות, כחובה, כהזדמנות שניתן וצריך לממש.

מפלגת פועלי כורדיסטן הכריזה על התפרקותה

סיומו של מאבק מזוין בן 40 שנה

גרילה נגד טורקיה. ב-1998, תחת לחץ טורקי כבד, גירשה סוריה את הנהגת התנועה וסגרה את בסיסה במדינה. באותה שנה העבירה PKK את בסיסה להרי קנדיל שבצפון עיראק, שם המשיכה לפעול עד ההכרזה על פירוקה בחודש שעבר.

פירוק PKK ושינוי מאזן הכוחות האזורי

תפנית משמעותית במצבה של התנועה אירעה בעשור השני של המאה ה-21, בעקבות פרוץ מלחמת האזרחים בסוריה. חולשתה של ממשלת אסד אפשרה למפלגת האיחוד הדמוקרטי (PYD), השלוחה הסורית של PKK שהוקמה ב-2003, לתפוס את השלטון בשטחים הכורדיים במזרח המדינה ולהקים בהם אוטונומיה בהתאם לחזונו של אוג'לאן. בשנים 2015-2014 ניהלו הכוחות הכורדיים בסוריה מאבק גבורה נגד כוחות דאע"ש שניסו להשתלט על מזרח סוריה. בעקבות זאת אף זכו בתמיכה ובלגיטימציה מצד מעצמות המערב, לרבות ארצות-הברית. במקביל, טורקיה

הנהגת ה-PKK בהרי קנדיל, בצפון עיראק

השתמשה שוב ושוב בשמו של "ארגון הטרור" PKK כתירוץ להתערבות צבאית מכוונת נגד הכורדים בסוריה. נפילת משטר אסד בדצמבר 2024 והפיכת סוריה למדינת חסות טורקית, דחקו את התנועות הכורדיות לקרן זווית. תחת איום של מתקפה צבאית טורקית-סורית, נראה כי פירוק התנועה נועד בין השאר לאפשר לכורדים בסוריה להתנער מהארגון, וכך לשלול מטורקיה את התירוץ העיקרי שלה לחיסול האוטונומיה הכורדית.

כישלון המאבק המזוין

אין להתעלם מכך שפירוקה העצמי של התנועה מבטא הכרה בכישלון אסטרטגיית המאבק המזוין בה דגלה התנועה מאז ראשית דרכה. מאבק זה אמנם העלה את הסוגייה הכורדית לסדר היום הטורקי והבינלאומי, אך גבה מחיר כבד בחיי אדם וכשל במימוש הזכויות הלאומיות של העם הכורדי. רק במדינות שרוסקו בידי האימפריאליזם – סוריה ועיראק – הצליח שילוב של כוח צבאי ופשרנות מדינית להוביל להקמת אוטונומיות כורדיות.

בטורקיה יש המקווים כי פירוק המחתרת החמושה יפחית את הדיכוי הממסדי כלפי המיעוט הכורדי ויאפשר למאבקו הלאומי להתקדם באפיקים אזרחיים ודמוקרטיים. אולם תחת רודנותו הגוברת של רג'פ טאיפ ארדואן, המרבה לכלוא את מתנגדיו ולהחליף נבחרי ציבור מהאופוזיציה בממונים מטעמו, ספק רב אם השתלבות במערכת הפוליטית תניב פתרון. PKK נכשלה אם כן, אך עדיין לא ברור מי או מה יוכל להחליפה.

א. בן יאיר

ב-12 במאי 2025 פרסמה מפלגת פועלי כורדיסטן, הידועה כראשי התיבות PKK, גילוי דעת אחרון בו הכריזה על התפרקותה. בכך בא לסיומו מאבק מזוין בן יותר מארבעה עשורים בין המחתרת הכורדית לבין המדינה הטורקית.

ממרקטיזם-לניניזם לקונפדרליזם דמוקרטי

מפלגת פועלי כורדיסטן הוקמה ב-1978 בדרום-מזרח טורקיה כמפלגה מרקסיסטית-לנינית המחויבת למאבק הכורדי לשחרור לאומי ולהקמת מדינה כורדית עצמאית. כמו רבים מארגוני השמאל החמושים במזרח התיכון, PKK החלה את דרכה בבקעת הלבנון, לשם נמלטו מייסדיה בעקבות ההפיכה הצבאית בטורקיה בשנת 1980. ב-1982 השתתפו לוחמי PKK בקרב הראשון שלהם – לא נגד הצבא הטורקי, אלא נגד צה"ל בקרב על הבפור. ב-1984 פתח PKK במערכה צבאית נגד המדינה הטורקית – מערכה שבאה לסיומה בחודש שעבר, לאחר יותר מארבעים שנה. 40

אלף הרוגים בשני הצדדים, אלפי כפרים הרוסים ועקירה של כשני מיליון תושבים כורדים נגרמו כתוצאה מפעולות התגמול והדיכוי של הצבא הטורקי.

ראוי לציין כי בניגוד לארגוני מחתרת שמאליים אחרים במזרח התיכון וברחבי העולם, PKK המשיכה במאבק המזוין גם לאחר קריסת ברית המועצות והגוש המזרחי. עם זאת, כבר בשנות ה-90 החלה התנועה לנהל משא ומתן עם ממשלות טורקיה במטרה להגיע להסדר מדיני שיבטיח את הזכויות הלאומיות של העם הכורדי. משא ומתן זה נכשל פעם אחר פעם על רקע סירובה של אנקרה לאפשר אוטונומיה כורדית בשטח טורקיה.

בשנת 1999 נלכד מנהיג התנועה ומייסדה, עבדאללה אוג'לאן, ונכלא. מכלאו בטורקיה החל אוג'לאן לנסח חזון חדש עבור התנועה. ב-2005 זנחה המפלגה באופן רשמי את הגדרתה המרקסיסטית-לנינית. ממפלגת גרילה שנאבקה להקמת כורדיסטן עצמאית וסוציאליסטית, הפכה PKK תנועה דה-צנטרליסטית השואפת לאוטונומיה מחוזית על בסיס עקרונות "הקונפדרליזם הדמוקרטי". תפיסה זו דוגלת בסוציאליזם דמוקרטי, אנטי-היררכי, פמיניסטי ואקולוגי המתנגד למדינת הלאום. בהתאם לכך עדכנה התנועה את דרישותיה – מעצמות כורדיסטן לאוטונומיה במסגרת קונפדרציה מזרח-תיכונית של קהילות דמוקרטיות.

מאז הקמתה הושפעה PKK עמוקות מהמצב בסוריה. בשנות ה-80 וה-90 שימשה סוריה תחת שלטונו של חאפז אל-אסד בסיס מרכזי לפעילות התנועה. משטר הבעת' אמנם דיכא באכזריות כל ביטוי של לאומיות כורדית בשטח סוריה, אך אפשר להנהגת PKK לפעול בחופשיות בדמשק ולנהל לוחמת

בעקבות הספר החדש "הלקסיקון של הברוטליות" התקרנופות התקשורת ומאבק השפה

באוקטובר, נגנז בשל פחד ולחצים מהשלטון וזרועותיו. זו מעילה באמון הציבור ובזכו של אלפי שעות עבודה שירדו לטמיון, כפי שטען העיתונאי הבכיר מיקי רוזנטל המכיר היטב את נבכי עולם התקשורת.

עלייתם המטאורית של הפרזנטטורים הצבאיים בערוץ 12: ניר דבורי, דני קושמרו ואלמוג בוקר היא ביטוי של הכניעות שמפגינה חברת החדשות כלפי השלטון וההירתמות הבלתי מתפשרת למאמץ המלחמתי. המילים שאמרו ובעיקרם המילים שלא נאמרו על המלחמה המיותרת, על הפקרת החטופים ועל ההרוגים בעזה, דיללו את השיח הציבורי למינימום של הקונצנזוס הציבורי. הציבור שב והתלכד סביב הצבא ובעל כורחם של מתנגדי הממשלה, גם סביב הממשלה שהצליחה נגד כל הסיכויים לצלוח את המשבר הפוליטי שהתחולל עם פרוץ המלחמה, למרות שאינה זוכה ב-61 מנדטים בכל הסקרים שנעשו מאז.

נעלמה הביקורתיות

הלקסיקון מספק כמה דוגמאות לביטויים לשוניים יעילים אשר נעדר מהם בבירור חוש הביקורתיות: "זכותה של ישראל להגן על עצמה" - ביטוי שחוזר על עצמו חזר ונשנה לאורך המלחמה, המבקש להדגיש שישיראל מצויה במצב מלחמה שנכפה עליה בעל כורחה, ועומדת לה הזכות להגן על עצמה על פי כללי המשפט הבינלאומי. דוגמא נוספת, "חיילינו הגיבורים" - מטבע הלשון נפוץ לאורך חודשי המלחמה. ראש הממשלה הרבה לעשות שימוש במושג וכך גם דוברים וגופים שונים.

ההסתכלות הביקורתית במציאות חיינו הוחלפה בהתבוננות באומללות קולקטיבית ובהתקרבות לאומית. האם אנחנו כה אומללים וקורבניים, או שאנחנו חסרי יכולת להתבונן בעצמנו בשל עיוות השפה וריסוק כל המנגנונים הציבוריים הביקורתיים, ובראשם דעת הקהל והתקשורת החופשית שצנחה למעלה מ-10 מקומות בדירוג הבינלאומי האחרון.

מאבק על התודעה והשפה

הפלונטר שהוא חיינו, הדיסוננס הקוגניטיבי הקולקטיבי שלנו, עשוי להיפתר דרך השפה, דרך המאבק על התודעה, על המילים והרעיונות שלא נאמרים וחייבים להיאמר כמו: שלום, פתרון מדיני, אפרטהייד, רצח עם וטבח בחפים מפשע. המילים הללו צריכות לחזור ללב השיח הציבורי ולהישמע שוב. עליהן לצאת ממרחבי השמאל העקבי אל המרחב הכללי ישראלי. ההתנגדות למלחמת וייטנאם גברה כאשר כלי תקשורת אמריקאים הרבו לסקר משמרות מחאה יומיומיות מול הבית הלבן, בהן דווח מספר החיילים האמריקאים שנהרגו באותו יום בווייטנאם. כך הדהד מחיר המלחמה בתודעה הציבורית.

לא בכדי אנשים רבים התרגשו מוועידת השלום העממית שנערכה בירושלים. הוועידה נעדרה כל תוכנית פוליטית קונקרטית; כוחה היה במילים שנאמרו על הבמה ובחדרים השונים. הקריאה הייתה לשנות את התודעה הקולקטיבית ולהחזיר את השפה שלנו לשפיות.

רוי רוזנברג

במרכז ספרם החדש של אדם רו ואסף בונדי "לקסיקון של ברוטליות" עומדים עשרות מונחים, ביטויים ושמות שגורים בז'רגון הישראלי בשנתיים האחרונות. ישנם מונחים כמו אונר"א והגדה המערבית שהיו נוכחים גם לפני אירועי 7 באוקטובר. אך ישנם גם מונחים אחרים, אפילו זמנים ושעות כמו 06:29, שהפכו שמות קוד או נקודות ציון בזמן ששוחזרו ועובדו עד אין קץ, בשידור חי על מרקעי הטלוויזיה, בכתבות בעיתונים ובשיחות יומיומיות עם בני משפחה וחברים לעבודה.

ראש הממשלה בנימין נתניהו הגדיר את מלחמת עזה, הארוכה במלחמות ישראל, כחלק מ"מלחמת שבע החזיתות". אך לדברי בונדי ורו "ישנה חזית נוספת, שלא הוזכרה – חזית השפה. בזירה זו מתנהלת מערכה פנים-ישראלית, שבה מילים נכתשות, מסורסות ומעוותות, ומורחקות ממשמעויותיהן הממשיות, האמיתיות".

מנגנונים מעצבי שפה

התודעה והשפה שלנו, המילים והמחשבות שאנחנו חושבים, עוצבו מחדש בכוחם של מנגנונים ממשלתיים (ראש הממשלה ושריו) בידי בעלי אינטרסים (ערוץ 14, ערוץ 7 ואחרים) ובידי משתפי פעולה בערוצים המרכזיים (12, 13 ו-11) ובעיתונים המסחריים ("ידיעות אחרונות", "ישראל היום"). כל אלו רתמו את הציבור, מתנגדיו ותומכיו של רוח"מ הנאשם בפלילים ובמספר אסונות, למלחמה אין סופית, הרסנית ונקמנית באמצעות העברת אותו מסר שוב ושוב בצורות שונות ולפעמים באותה צורה.

למדנו לדקלם מסרים ממשלתיים כמו "אין חפים מפשע בעזה", שהועברו בהצהרות לתקשורת. המסרים שכתבו יועציו הקרובים של רוח"מ יונתן אורייך וטופז לוי חדרו לתת הכרה שלנו, מה שפריד קרא לו "הלא מודע". גם כאשר אנו מתנגדים למלחמה באופן עקרוני, התודעה שלנו בולמת אותנו מהתנגדות אפקטיבית ומלאה. יש לכך הסבר: שליטה בשפה היא גם שליטה בתודעה הקולקטיבית ובמגוון האפשרויות הקיימות בבואנו לפעול.

בספרם פורץ הדרך של הבלשן הרדיקלי נועם חומסקי וחוקר התקשורת אדוארד הרמן "יצירת הסכמה" מ-1988 כתבו השניים: "תקשורת ההמונים מתפקדת כמערכת להעברת מסרים וסמלים לציבור הכללי. מודל הפרופגנדה מתמקד באי שוויון בהון ובכוח ובהשפעות שלו על האינטרסים והבחירות של תקשורת ההמונים. הספר עוקב אחר הדרך בה כסף וכוח יכולים לסנן את החדשות לפרסום, לבודד את הדיסידנטים ולאפשר לממשלה ולמגזר הפרטי להעביר את המסרים שלהם". כלומר באמצעות קריאה ביקורתית של החדשות ושל השפה, כפי שרו ובונדי עושים, ניתן להבין ולדלות את מערך האינטרסים המשפיע על עיצוב התודעה שלנו בשנתיים האחרונות.

חברות החדשות נכנעו לשלטון

אפקט הצינון, שגרם המאבק של שר התקשורת שלמה קרעי נגד חטיבת החדשות של תאגיד השידור, הורגש היטב בכל ערוצי התקשורת. לדוגמא: הפרסום לפיו תחקיר שנעשה ברשת 13 על רמי דוידאן שהציל לטענתו מאות אנשים ב-7

ספרות פליטים ומחקר על המאבק במלחמה

ההשקה תתקיים באולם 001 בבניין ווב באוניברסיטת תל אביב. בדיון, שיתחיל בשעה 17:00, ישתתפו פרופ' נדן קופרטי-צור; פרופ' מירי אליאב-פלדון; ד"ר יהודה מלצר, הנמנה עם מייסדי יש גבול; פרופ' עמירם גולדבלום ממקימי שלום עכשיו; וד"ר כהן.

"מולדת איננה מזבח" הוא מחקר חדשני שנסמך על תעודות, כרזות ומסמכים שלא היו נגישים עד כה, ומבוסס על ראיונות רבים עם מנהיגי המחאה נגד מלחמת לבנון הראשונה ב-1982 ואנשי ממשלת הימין בראשות מנחם בגין. לדברי המחבר "זה סיפור של ניצחון המחאה".

מהספר עולה כי המלחמה שפרצה בבוקר של 6 ביוני 1982 החלה בפועל עוד לפני מועד זה ונסתיימה שנים רבות אחרי התאריך הרשמי, שעליו הכריזה הממשלה שיזמה אותה. עוד טוען כהן כי "מלחמה זו הייתה שונה מאלה שקדמו לה ואלה שבאו אחריה בשל שלל סיבות, אך בעיקר בגלל גל מחאה גדול שפרץ בעקבות יציאה חפוזה, ללא קונצנזוס, למלחמת יש ברירה, תוך ניסיון מגלומני לשנות מציאות פוליטית אזורית במזרח התיכון".

המחקר הוא סיפור המחאה של רבים שפעלו בעורף, שלא הפסיקו להפגין כדי לעורר תשומת לב לכיבוש בלבנון, והיו מוכנים לספוג מטר של גידופים, הסתה, יריקות, אגרופים וכל אמצעי אלים אחר מצד אנשי "כך" ותומכי ממשלת הימין - עד שבסוף שוחררה הניצרה, יונה אברושמי זרק רימון לעבר הפגנה מול משרד ראש הממשלה ורצח את פעיל שלום עכשיו אמיל גרינצוויג.

במחאה השתתפו מקי, חד"ש ושלום עכשיו וגם תנועות חדשות ובהן "הוועד נגד המלחמה בלבנון", "יש גבול", "הורים נגד שתיקה", "יוזמת ניר עוז" ועוד. ד"ר כהן: "היו אלה אנשים שנתנו מעצמם, מזמנם, ממשאביהם, מרצם, מסיבות אידאולוגיות שונות, עמדו ברחובות בקור ובחום, משום שהבינו כי במלחמה הזו אבדה הדרך להנהגה, שהלכה כעיוורת אחרי מי ששיקר והוביל אותם בכחש".

יוסי אבו

שבוע עיר / בעריכת לריסה מיכלר

אכל / יורם סלבסט

"אבא, למה אין אכל?"
שואלת ילדה צעירתת בפתח האהל
הגשם פסק, רטוב שפורה והוא מחבק
חומת עין מביטה בעיון בציפיו שצמחו
"אבא אין אכל, למה אין אכל?"
מכרפרים בבטנו שרידים מאתמול,
מבטו המוקס תלוי מתכלת שמים
נוצה לבנה חומקת אילמת
חול חמים מנחם בכפות הרגלים
"אבא אין אכל, מקשה העיקשת
מחיקו היא יורה שדופה עד העצם
מרוקן הוא משיב בחבוק אין אוניס
אבא נוסף להורים השותקים

אמיל גרינצוויג. נרצח בהפגנה נגד מלחמת לבנון, 10.2.1983

לציון יום הפליט, תאריך חנות הספרים רידינג (אלנבי 43 תל-אביב) ביום חמישי, 5 ביוני, מפגש בין שלושה כותבים שקהילת הפליטים האפריקאים עומדת במרכז ספריהם. "נשוחח על הקשר בין ספרות לאקטיביזם, נשמע על מצבה של קהילת הפליטים בישראל במרוצת השנים, ונעמוד על המורכבויות שבכתיבה על הקהילה", מסרו המארגנים. בדיון ישתתפו: אדם אחמד, סופר ומבקש מקלט דארפורי החי בישראל מאז 2008, מחבר הספר "מדארפור לתל אביב: סיפורו של גולה בארץ ישראל"; גולי דולב-השילוני, סופר ופעיל חברתי שעבד במרכז לקידום פליטים ומחבר הספר "צולול"; ועלמה גנייהר, סופרת ותסריטאית, מחברת הספר "ג.פי.אס". תנחה את הערב ד"ר שני בר טוביה, מנהלת מחלקת מדיניות בריאות ברופאים לזכויות אדם. שני עסקה במשך יותר מעשור במדיניות כלפי מבקשי מקלט בישראל. ביום רביעי הקרוב (11.6) ייערך ערב עיון לרגל השקת ספרו החדש של ד"ר אביב כהן: "מולדת איננה מזבח: המחאה בימי מלחמת לבנון הראשונה", שיצא לאור באחרונה בהוצאת פרדס.

מועדון סולידריות בסינמטק

תל-אביב: הקרנת 'פוקסטרות'

ביום חמישי הקרוב (5.6), בתאריך בו פרצה מלחמת יוני 1967 לפני 58 שנים והחל הכיבוש של השטחים הפלסטיניים, יוקרן הסרט "פוקסטרות" בסינמטק תל אביב במסגרת מועדון פסטיבל סולידריות.

"פוקסטרות" (2017) עטור הפרסים הוא דרמה פוליטית שבמרכזה הכיבוש והשלכותיו. בתום ההקרנה יתקיים דיון בהשתתפות שמוליק מעוז, יוצר הסרט; טל שגיא, מנהלת מחלקת החינוך של שוברים שתיקה, ואיילת ברגור, יוצרת קולנוע וחברת פורום המשפחות השכולות הישראליות-פלסטיניות. ד"ר טלי זילברשטיין, חוקרת ומרצה לקולנוע, תנחה את הדיון. הסרט זכה בפרס חבר השופטים בפסטיבל ונציה, השתתף בפסטיבל טורונטו וזכה בפרס אופיר לסרט הטוב ביותר לשנת 2017 ובשבועה פרסי אופיר נוספים.

מלכודות מוות בעזה

עזה, ואף הכריז על השכונות שג'אעיה, אדרג' וזייתון שבעיר עזה, וכן על הכפר אל-עטאטרה והעיירה ג'באליה כ"אזורי לחימה מסוכנים". על פי נתונים שפרסם האו"ם, מאז 18 במרס, קיבלו הוראות פינוי יותר מ-632 אלף תושבים פלסטינים ברחבי הרצועה.

צעדה בלבן - די להרג ולהרעבה

צעדת מחאה על גבול עזה

יום שישי, 6.6 | 12:00 | כביש 232 בפניה לגבעת התצפיתניות

March for Gaza

צעדת מחאה בינלאומית

נגד המלחמה וההשמדה

יום ראשון, 15.6 - פרטים נוספים יפורסמו בהמשך

מק"י תל-אביב

מרקסיזם במזרח התיכון

מפגש מקוון על מרקסיזם באיראן

יום רביעי, 11.6 | 20:00 | פרטים בפייסבוק

מועדון הקולנוע בגדה השמאלית

החבר דב / ברק הימן

לאחר ההקרנה - שיחה עם הבימאי

ועם ח"כ לשעבר דב חנין

יום שני, 9.6 | 19:30 | אחד העם 70

המושל / דנאל אל-פלג

לאחר ההקרנה - שיחה עם הבימאי

יום חמישי, 12.6 | 19:30 | אחד העם 70

אנסמבל תיאטרון אפריקאי

אקורד סיום למלחמה

יום שבת, 7.6 | 21:00 | תיאטרון יפו

"מרכזי הסיוע שהקימו ארה"ב וישראל ברצועת עזה הפכו מלכודת מוות עבור התושבים הפלסטינים", כך אמר השבוע הנציב הכללי של אונר"א פיליפ לזאריני. לדבריו, על ישראל להסיר את המצור, לאפשר גישה בטוחה לאו"ם ולהפסיק את ההרעבה ההמונית של מיליון ילדים. הוא הדגיש: "חייבים לאפשר לתקשורת הבינלאומית להיכנס לעזה ולתעד באופן עצמאי את מה שמתרחש". עוד הוסיף כי בעבר פעלו נקודות חלוקת המזון של הארגונים ההומניטריים הבינלאומיים והאו"ם ב-400 אתרים, אך כעת מספרם צומצם לשלושה בלבד, מה שמאלץ את האזרחים ללכת מרחקים ארוכים.

מקורות רפואיים ברצועה מסרו בשלישי (3.6), כי 32 גופות פונו לבית החולים נאצר בעקבות תקיפות בח'אן יונס וברפיח. בין ההרוגים - 24 אזרחים שנהרגו מאש כוחות הכיבוש לעבר אלפים שהיו בדרכם למרכז סיוע הומניטרי במערב רפיח. על פי המקורות, מאז פתחו ישראל וארה"ב את מרכז הסיוע הראשון ביום שלישי (27.5), נהרגו 75 בני אדם ונפצעו יותר מ-400 כתוצאה מירי ומתקיפות אוויריות של כוחות הכיבוש. הצבא הישראלי ממשיך לכפות הוראות פינוי. בשבת (31.5) פרסם הצבא הודעת פינוי לתושבי חאן יונס, בני סוהילה ועבסאן. על פי ההודעה, חויבה האוכלוסייה להתפנות מערבה אל אזור המואסי. יום לפני כן הודיע צבא הכיבוש על הרחבת פעילות הכוחות בכמה אזורים צפופים בצפון רצועת

השבוע לפי איתי בנימיני

זו הדרך ברשתות החברתיות

zoha.org.il

וואטסאפ

טוויטר

פייסבוק

אינסטגרם

טלגרם

